

Світ-Слово

18
2017

ПОЛТАВСЬКА ЛІТЕРАТУРНА КРИНІЧКА ДЛЯ ДІТЕЙ І ЮНАЦТВА

Видається за підтримки Полтавської обласної ради та Полтавської обласної державної адміністрації

<p><i>Засновник</i> Видавництво «Полтавський літератор»</p> <p><i>Головний редактор, керівник проекту</i> Олена Зубань.</p> <p><i>Літературна редакція</i> <i>Музична редакція</i> Володимир Раковський <i>Член Національної всукраїнської музичної спілки.</i></p> <p><i>Редколегія</i> Віктор Сердюк Володимир Раковський Володимир Слепцов</p> <p><i>Керівник проекту</i> Олена Зубань, <i>директор видавництва</i> «Полтавський літератор» <i>Дизайн та верстка</i> Ігор Кононов</p> <p><i>Свідоцтво</i> про державну реєстрацію серія ПЛ № 842-99Р від 4.02.2008 р. Журнал видається українською мовою.</p> <p><i>Поштова адреса</i> 36014, м. Полтава, вул. Пушкіна, 115, оф. 7</p> <p>Журнал «ДІЄ-СЛОВО». «Полтавська літературна криничка для дітей та юнацтва» 8(0532) 56-29-58, 56-29-83. тел.моб.: +38 (095) 633-72-76 www.vpliterator.com.ua e-mail: vpl2017@ukr.net Наклад 500 прим. Зам. №.391</p>	<p>ЗМІСТ</p> <p>Мозаїка щастя..... 2 Кобзареві. Яна Гриценко ..... 2 Гуртуймося, братове-українці! Вікторія Лінська ..... 2 Україна – єдина! Альбіна Ткаченко..... 2 Героям Небесної Сотні присвячується. Максим Ольховський..... 3 Війна. Діана Подошвелера ..... 3 Нашій мові. Ігор Самойлов..... 4 На тісному горіщі – майстерня забутих думок... Яна Гриценко ..... 4 Місто. Яна Гриценко..... 4 Ода юності. Вікторія Лінська ..... 5 Полтавська вишиванка. Альбіна Ткаченко ..... 5 Мій рідний край... Марія Швець ..... 5 Вірш із життя. Діана Подошвелера ..... 6 Открой окно, мой друг... Дарья Кудря ..... 6 Дневное небо уже не столь прозрачное... Анна Ульянченко ..... 6 Кульки яскраві літали в повітрі... Олександра Величко ..... 6 Ти загадка небесної душі... Андрій Даркович ..... 7 Тримаюсь казки. Діана Подошвелера ..... 7 Кружиться снег. Яна Гриценко ..... 7 Как-будто стало очень тихо... Анна Ульянченко ..... 7 Феєрія барв..... 8 Максим Довгополий. Маргарита Кучеренко. Поліна Полапа. Софія Какарова. Літературно-мистецькі студії..... 10 Літературна студія «Зорепад» Великобагачанської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів. Каленіченко Інна Миколаївна ..... 10 Повертайся живим. Марія Кононенко ..... 14 Весна. Марія Кононенко ..... 14 Чи бували ви в моєму рідному краю... Маргарита Пелипенко ..... 14 В житті помилка – не біда... Лілія Кучер ..... 14 В ній правда – не істина лукава... Лілія Кучер ..... 15 Моя весна. Лілія Кучер ..... 15 Заплаче серце, і душа... Лілія Кучер ..... 15 Село... Тихе та безкрає. Лілія Кучер ..... 15 Пожовклі стали сторінки. Лілія Кучер ..... 15 А що слова в твоїм житті? Лілія Кучер ..... 15 Ну от і все. Настала мить... Лілія Кучер ..... 16 Погасла остання мить... Лілія Кучер ..... 16 Ти просто на зорі зі мною дивись... Маргарита Пелипенко ..... 16 Україно моя, ти єдина! Софія Чишко ..... 16 Мій рідний край. Владислава Сень ..... 17 Шкільна наука. Владислава Сень ..... 17 Чапля і жирафа. Владислава Сень ..... 17 Хуха-Моховинка. Софія Чишко ..... 18 Стрічайте весну. Владислава Сень ..... 18 Сходить сонце над рікою. Софія Чишко ..... 18 Великобагачанський красень-дуб. Софія Чишко ..... 18 ІІІ обласний конкурс відеороликів, презентацій та буктрейлерів. Людмила Олексієнко ..... 19 Відтинки моєї осені. Юлія Остряньська ..... 19 Сенс життя. Владислава Сень ..... 20 Лети! Софія Сидоренко ..... 20 Польова царівна. Каріна Бибченко ..... 21 Щедра осінь. Вероніка Ковальська ..... 21 Мелодія осені. Марія Кононенко ..... 22 Осінній етюд. Тарас Кузема..... 22 Триптих «Осінні римми». Аліна Ніколайчук ..... 23 Щастя жити. Анастасія Іванішак ..... 24 Горить Чорнобиль. Катерина Кааатура ..... 24 Бодаква моя... Вікторія Шевченко ..... 25 Моє село. Ольга Базюк ..... 26 Добре діло. Олеся Бредун ..... 26 Фільм. Яна Воробйова ..... 27 Вірші зі збірки «Твій образ у ніжній весні». Анна Кулінич ..... 27 Вірші зі збірки «Цінності». Карина Орел ..... 28 Гості журналу ..... 29 Два Івани. Інна Снарська (Дідик) ..... 29 Олівці. Інна Снарська (Дідик) ..... 30 Ігри та розваги ..... 32 «Баранець», «Безпритульний заєць», «Бій півнів» ..... 32</p>
--	--

Редакція журналу публікує поетичні твори членів літературного гуртка Полтавської гімназії № 17, написані в період з 2013 по 2017 роки.

Вірші, які пропонуються нашим читачам, розкривають літературне обличчя гімназистів, їхні творчі здібності.

КОБЗАРЕВІ

Над Україною нависли чорні хмари,
Закрили сонце поневолення грозою,
А ти не здався, крізь залякані отари
Світив нам зіркою — натхненною, палкою.
Правдивих слів бурхливі водоспади
Ти виливав яскраво на папері.
Пророче наш! Розірвемо кайдани,
Разом в майбутнє попрямуем за тобою.
І зареве, як в давнину, Дніпро широкий,
І солов'їна пісня в серце нам полине,
І зацвіте калина у степу привольнім,
Народна дума й слава не загине.
Там, де сідає сонце золотее спати,
Де вільний вітер лине за горою,
Живуть твої слова, твоя душа, Тарасе,
І вічний «Заповіт», залишений тобою.

Яна Гриценко.

ГУРТУЙМОСЯ, БРАТОВЕ-УКРАЇНЦІ!

Гуртуймося, братове-українці!
Немає часу більше зволікати.
Разом ми сила, неміч — поодинці,
Свою країну варто захищати!
Під синім небом візьмемось за руки,
Всі негаразди лишимо позаду.
Відчуємо серцець ритмічні стуки,
Єдиним гаслом підведем громаду.
Повіriamo у себе, в Україну,
Продовжим боротьбу за незалежність.
Покажем силу рідної країни,
Її красу, чарівність та безмежність.
Коли ми разом, ми непереможні,
Ця істина проста, але правдива.
Ми, українці, на усе спроможні,
Поки під сонцем сяє жовта нива,
Поки слова Шевченка незабуті,
Поки Чумацький Шлях веде в дорогу,
Поки ми гордістю і честю скуті,
Ми віримо у справжню перемогу.
Гуртуймося, братове-українці!
Лиш через терни шлях веде до змін.
І будуть йти додому по стежинці
Щасливі батько, мати, донька й син.

Вікторія Лінська.

УКРАЇНА – ЄДИНА!

Україно, ти диво!
Так чому ж повсякчас
Ворог суне на нас?!
Встань, змахни ти крильми,
Щоб злетіть із п'їтьми,
Розжени, розгроми
Всі ворожі полки.
Хочу миру тобі,
Рідна земле моя,
Щедра, сильна така,
Україно свята!

Альбіна Ткаченко.

ГЕРОЯМ НЕБЕСНОЇ СОТНІ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ

Сьогодні бій, відпущено попруги.
Можливо, це останній бій для нас.
Та більше ми не стерпимо наруги,
Ми — громадяни, а не рабський клас!

Не маю я ні зброї, ні шолому,
Лише ненависть до батонів золотих,
Я прагну змін, я хочу жити по-новому,
Не хочу більше я залежати від «них»!

Ми йдемо вперед, палають чорним шини...
В душі — вогонь, а в серці — біль.
Можливо, не побачу більше я родини,
Можливо, це для нас останній бій.

Лунають вибухи, та дим всіх захищає,
Ми брат за брата, навіть і не знаючи імен,
А «беркутня» усіх калічить і вбиває,
Та наших їм не знищити знамен.

Будують барикади хлопці швидко.
Майдан не побороти, в крові не втопить!
А від осіб в погонах просто гидко,
За гроші вони здатні матір вбить.

Та крок за кроком ми йдемо до перемоги,
І кожний метр, неначе цілий шлях...
Ось постріл, другий, я не відчуваю ноги...
Матусю, вибач, що сталося все так.

І наче я ще дихаю і чую,
Я відчуваю перемогу поблизу!
Та ось вже тихо відлітаю і сумую,
Та не шкодую про її ціну.

А по бруківці ще тектимуть ріки крові...
Нехай для України це в останній раз!
Ми прагнули добробуту й любові,
Ми не боялися загинути за вас!

За вас нових і за нову країну,
Не просто за нових керівників,
Ми боронили нашу Україну
Від хабарів, від зради і кийків.

Небесна Сотня буде вічно жити,
Її Героям — шана і уклін!
Вони могли творити і любити,
Але померли, щоб підняти нас з колін.

Максим Ольховський

ВІЙНА

Війна підкралась непомітно,
Розбила спокій на друзки,
Світило сонце непривітно,
І рвалось серце на шматки.

В очах, сполоханих до болю,
Що криком різали блакить,
Кати роздерли живу долю,
Катам людина мозолить.

Хай з нами вмiли воювати,
Життя лишали молодих,
Тягли до нас свої гармати,
Та ми розбили їх, пустих.

Від хижих пострілів дістали
Гарячі рани бойові,
Так часто серденько вбивали,
Так швидко кулі в голові.

Гарматні ядра пролітали
Над нивою, де ще живі,
Війни уламки розпинали
Солдатів змучених, в журбі.

Та страху нас не подолати,
Хай знають наші вороги,
Що вмiєм ми в бою стояти,
Нам все по силі, до снаги!

Діана Подошвелєва

НА ТІСНОМУ ГОРИЩІ – МАЙСТЕРНЯ ЗАБУТИХ ДУМОК...

На тісному горищі — майстерня забутих думок.
Їх чіпати не варто — їм також бракує самотності.
Крізь віконце мандрує байдуже проміння зірок
По запилених темних кімнатах твоєї свідомості.

(Усі гасові лампи розбив хтось, згасивши вогонь).
Не рахуй світлячків, які хочуть додати яскравості,
Бо вони потрапляють до протягу темних долонь —
Він зігріти знов душу бажає в години старості.

Прибуває байдак — молодик випливає з-за хмар,
Світло лє на причал: «Ти ж у подорож довго збиралася!»
Та у відповідь пишеш в пилінках, щоб ще зачекав,
Бо валіза із мрій вчора пір'ям безглуздо розпалася.

На полицях розставиш новели-етюди життя:
Не за назвою-часом-важливістю, а за кольором.
Прочитай, скільки місяців-років (чи вічностей) до забуття
Між рядків залишилось, що майже не віють холодом.

На горищі заглянь ще хоч раз до коробки забутих думок.
Тільки тут можна з часом у карти зіграти ще партію
Внічю; а суперник попереду знову на крок —
Як завжди, туз козирний сховав у піщану мантию.

Яна Гриценко.

НАШІЙ МОВІ

Різних мов чимало в світі,
Та одна з них серцю мила,
Її змалку люблять діти,
Бо матуся так навчила.

Перша пісня колискова,
Що лунає щиро й ніжно,
Трепетне батьківське слово,
Що виховує так звично.

А почуєш на чужині
Рідну пісню українську,
То душа, мов птах, полине,
Де домітка материнська.

Тож плекаймо рідну мову,
Щоб не висохла криниця.
Хай квітує рідне слово,
Буйним цвітом колоситься!
Ігор Самойлов.

МІСТО

На тілі міста загоралися вогні.
Воно вдихало глибше вихлопними газами
І, наче в затуманеному сні,
Тільця машин штовхало по судинах вулиць.

Думки людьми роїлись в голові.
Блищала сукня новорічними прикрасами,
Й м'які сріблясті хутра снігові
Горжеткою навколо плечей огорнулись.

Блищали очі сяйвом ліхтарів.
Клітини сміхом вибухали по ланцюговій реакції.
Свідомість танула у гаморі імлі,
Й сльозами щастя розсипались феєрверки.

Вітали північ цифри на таблі.
Стрічало місто рік новий оваціями.
Принесло свято радість на крилі
І побажань найкращих оберемки.

Яна Гриценко.

ОДА ЮНОСТІ

О юність! Неповторна, кольорова,
 Яскрава, повна радості й тепла.
 Ти ніжна, мов з дитинства колискова,
 Як мамин голос, що пісні співа.
 Насичена пригодами і сміхом,
 Наповнена любов'ю до життя.
 Ти, наче птах, летиш поспіхом
 Вперед, не знаючи дороги вороття.
 Ти, наче сонце в небі, неустанно
 Наповнюєш весь світ теплом своїм.
 Ти повна мрій, що завжди так старанно
 Ховаються у серці десь моїм.
 Ти незвичайна, світла та казкова,
 Час для веселощів і віри у дива.
 Ти неповторна, тому чудова,
 І заслуговуєш найкращі ти слова.
 О юність! І немає меж бажанням...
 Відсутній страх — лиш шлях до відкриттів!
 Нехай збуваються всі наші сподівання,
 Що лунуть із найкращих наших снів.
 І кожен день цікавий, особливий,
 І щось нове чекає нас весь час.
 Але так швидко вдаль летять хвилини,
 Примушуючи далі йти і нас...
 До тебе мріє повернутись кожен,
 Хто пам'ятає ті чудові дні.
 Але, на жаль, цього ніхто не зможе,
 Хіба що у найкращому лиш сні.
 О юність! Ти прекрасна, тож, будь ласка,
 Не поспішай покинути наш дім.
 Спасибі за ті спогади і щастя,
 Що в серці залишила ти усім.
 Жага до звершень, знань, до перемоги —
 Немає неможливого в житті.
 Нема переживань, туги, тривоги,
 А істини усі такі прості.
 До друзів ще немає недовіри,
 І разом ми ідемо до зірок,
 Заграють мелодійно звуки ліри,
 Ми зробимо до мрії перший крок.
 Це час любові до усього світу,
 Що завжди буде в пам'яті у нас.
 Спасибі, юність, за безкрає в серці літо,
 Я завжди пам'ятатиму цей час.

Вікторія Лінська.

ПОЛТАВСЬКА
ВИШИВАНКА

В місті нашому сьогодні
 Вишиванок йде парад,
 Люди гарні і вродливі,
 Вбрані в вишите стоять.
 Вишиваночку свою
 Одягну я зранку,
 Дуже-дуже я люблю
 Рідну вишиванку.
 Місто наше чарівне
 З часом тільки молодіє,
 Вже давно воно живе,
 Бо секретом володіє.
 Все дбайливо зберігає,
 Щоб нащадкам передать,
 І новітнє розвиває,
 Щоб майбутнє привітать.
 Хочу бути я щаслива,
 Гідною звання полтавки,
 Щира серцем, людям мила,
 Наче квіти вишиванки.

Альбіна Ткаченко.

***

Мій рідний край, моя земля,
 Люблю тебе, як мати немовля.
 Люблю дозрілії поля пшениці
 І запашну, духмяну паляницю.

Люблю дрімучії зеленії ліси,
 Де серце сповнене величної краси.
 Люблю Карпати, і степи просторі,
 І Чорнеє козацьке море.

Люблю дороги, що ведуть додому,
 Веселу пісню весняного грому.
 Люблю народ, як пташка любить волю,
 Моя Вкраїно, серце моє й доля!

Марія Швець.

ВІРШ ІЗ ЖИТТЯ

***

Напевно, я вам не пробачу,
 Дарма що пробачати вмію,
 Як сивину гірку побачу,
 Пробачити я не зумію.
 Холодний ранок впився в груди
 Блідими сильними руками,
 А очі, повнії полуди,
 Пишались, няньчилися з вами.
 Здається, все я розумію,
 І вас я знаю, любі друзі,
 Та жити так я не волюю —
 Піддатися сумній нарузі.
 І проти натовпу повстала
 Та правда, що за неї б'ють.
 Я мовчки руки потирала,
 Несповна розуму, мабуть.
 Про все те знаю, любі друзі,
 Холодні ранки насмішу.
 Як вам не буде по заслuzі,
 Вірші колючі напишу.

Діана Подошвелева.

Дневное небо уже не столь прозрачное, яркое,
 И счастье, радость утеряны, как горькие сладости.
 Холодные руки, протянутые тропами вдоль дороги,
 Коврами устелены, уже холодные ноги.

Доверия нет — каждый сам за себя,
 Стоя насмерть за правду, мы теряем себя.
 Здесь не ценится жизнь — здесь ценятся цели,
 Лишь красивая ложь и кровавые деньги.

Всем плевать! Справедливость? Это слово чужое.
 Чувство гордости, чести тут никому не знакомо.
 И свобода — игра, а они — кукловоды,
 Нам без них никуда — хоть камнем в воду.

Что поделатъ? Как жить? Нет разумных ответов,
 Слышны лишь выстрелов звуки небольших пистолетов.
 Мы загнали себя в этот угол сами, выбирая не тех,
 Осознав, понимали, что будут снова слезы и смех.

Что ж мы делаем? Знаю, кто-то скажет: «Умолкни!»
 Но ведь сердце болит, а глаза снова мокнут.
 Не сдаваться нам нужно, предавая своих,
 Обвиняя во всех бедах кого-либо, других,

А держаться рука об руку, преодолевая невзгоду,
 Строго-настрога силой отстоять всем свободу.
 Не делить княжие земли, обыграв наглеца...
 За свободу и честность мы стоим до конца!

Анна Ульяновченко.

***

***

Открой окно, мой друг, мне душно,
 Вселенной бездна за стеной.
 Мне звезды шепчут песнь чудную
 И в мир иной зовут с собой.

Моя квартира, как пустыня,
 Вся Годжи в четырех стенах.
 А я в ней — странник одинокий,
 Что томно бродит по кругах.

Нет выхода, лишь путь во тьму,
 А я шагаю равнодушно.
 Я задыхаюсь, я кричу:
 Открой окно, мой друг, мне душно.

Дарья Кугря.

Кульки яскраві літали в повітрі,
 Діти сміялися там досхочу,
 І закінчилась остання сторінка,
 В інше життя тепер відлечу.

Школа, уроки, портфель і книжки —
 Все відлетіло з кулькою разом,
 Іграшки, м'яч, чудові ляльки
 Стали тепер минулим вже часом.

Я все згадала, так як ніколи,
 Й спогадів вже назбирала намисто,
 Так, стоячи біля рідної школи,
 З кулькою я відпустила дитинство.

Олександр Величко.

ТИ ЗАГАДКА НЕБЕСНОЇ ДУШІ...

Ти таємниця темної глибини,
Ти загадка небесної душі,
Ти неймовірність втраченої днини,
Ти промінь світла, на моїй землі.

Ти антидот, і ти каталізатор,
Або врятуй мене, або втамуй мій біль,
Ти Мефістофель мій, і ти ж мій Автор,
Моє страждання, рай і розпач мій.

Ти відпускаєш, та не залишаєш,
Ти ходиш біля мене по п'ятах.
Кохаєш ти? Чи вже не пам'ятаєш?
Бо без любові, що без неба птах.

Ти Мельпомена — горда і велична
Ти прихисток веселки уві сні.
Ти лісова тиша споконвічна,
Ти погляд щастя й віри навесні.

Ти серця частка чиста і прозора
Засвідчуєш буденності табу,
Ми вже з тобою буйність і покора,
Як плюс і мінус, тільки наяву.
Андрій Даркович.

ТРИМАЮСЬ КАЗКИ

Обіруч тримаюся за тебе,
За сонце у буденності смішній,
Ти говорив, що влітку небо
Скрізь розливає океани мрій.
Холодний подих, світ збіднів,
Твій погляд в'яже день новий.
Від жару червня мовчки тлів
Обман нікчемний і старий.
Ти говорив, що взимку осінь
Сидить понуро у парку.
Минає час, давай попросим
Заграти мелодію гірку.
Засне самотньо мерзла тиша,
Хрипкий твій голос не засне,
Хай п'яний січень знов напише
Кохання марево сумне.
Діана Подошвелєва.

КРУЖИТЬСЯ СНЕГ

Кружиться сніг, ложиться рівним слоєм
На крыши, на дерева, на кусты...
А мы молчим. Нас только трое —
Клен одинокий, я и ты.

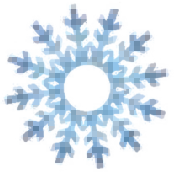
Кружиться сніг, а я смотрю тревожно
Куда-то вдаль, где замер тихо мир,
И размышляю, как прожить мне сложно
Хоть миг без теплых глаз твоих.

Кружиться сніг, клен одинокий стонет,
Пытаясь вырваться из ледяных оков...
Ты улыбнулся мне, прижал к себе рукою;
Мечтаем и беседуем без слов.

Кружиться сніг, кружатся в дивном танце
Снежинки, опускаясь на уста...
И вот два сердца наших бьются в ритме вальса —
Я начинаю верить в чудеса.

Кружиться сніг, легонько посыпает
Ресницы, волосы, носы...
Лишь одинокий клен спокойно засыпает
И о весне-подруге видит сны.

Кружиться сніг, ложиться рівним слоєм
На крыши, на дерева, на кусты.
А мы молчим. Нас только трое —
Клен одинокий, я и ты...
Яна Гриценко.

***

Как-будто стало очень тихо,
И словно мир вдруг опустел,
И буря навсегда в душе утихла —
Ты потушить пожар сумел.

И я бегу к тебе быстрее
Все эти сотни тысяч миль.
И с каждым днем люблю сильнее,
Борюсь с счастьем нету сил.
Анна Ульяновченко.

Феєрія барв

Феєрія барв представлена роботами учнів Полтавської загальноосвітньої школи №5.

Максим Довгополий.

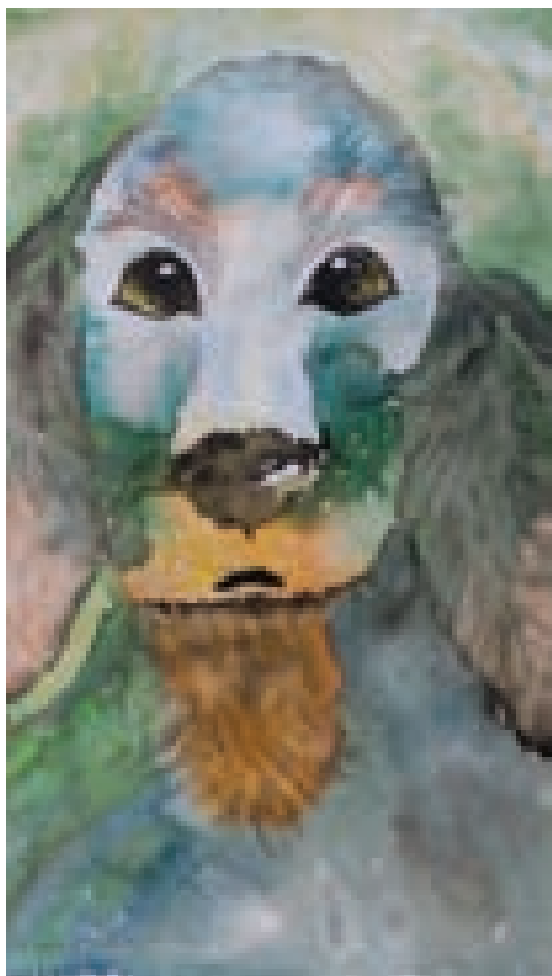
Маргарита Кучеренко.

Маргарита Кучеренко.

Полапа Поліна.

Софія Какарова.

Маргарита Кучеренко.

Маргарита Кучеренко.

Літературна студія «Зорепад» Великобагачанської загальноосвітньої школи І–ІІІ ступенів

Літературна студія «Зорепад» Великобагачанської загальноосвітньої школи І–ІІІ ступенів народилася 5 вересня 2014 року. Керівник студії – Каленіченко Інна Миколаївна, учитель української мови та літератури вищої кваліфікаційної категорії, учитель-методист.

Поетичні надбання – це творчий доробок небайдужих, неординарних дитячих сердець. На засіданнях вихованці студії знайомляться із сучасним літературним процесом, творчістю письмен-

ників рідного краю, вчать римувати. Учасники студії беруть активну участь у районних, обласних, регіональних, всеукраїнських літературних та поетичних конкурсах, фестивалях, засіданнях. Твори літстудійців друкувалися у місцевій газеті «Рідний край», дитячій газеті «Новачок». Неодноразово презентували свої надбання по місцевому радіомовленню.

Літстудія «Зорепад» тісно співпрацює з районною поетичною студією

Вихованці літературної студії «Зорепад».

«ГАРТ» районного методичного кабінету (керівник – Іноземцева В.Ю.), студію «Первоцвіт» Новосанжарського району (керівник – Шинкаренко Т.М.), літературно-мистецькою вітальнею «Росинка» Козельщинського району.

Кучер Лілія – найактивніша вихованка цих студій. Переможець та лауреат I–V обласного літературного конкурсу «Відлуння заповітів земляків». Три роки поспіль призер конкурсу-захисту наукових робіт МАН, секція «Літературна творчість». Виборола II місце на конкурсі «Поетична зірка-2017» (м. Гадяч). Представляла свою творчість на виставці-презентації досягнень учнів-членів Полтавського територіального відділення Малої академії наук України «Обдаровані діти Полтавщини». Учасниця форумів «Виховуємо наукову еліту». Учасниця VII Всеукраїнської науково-практичної конференції «Проблеми й

перспективи розвитку академічної та університетської науки» та обласного семінару керівників по роботі з обдарованою молоддю «Формування та розвиток творчих здібностей учнівської молоді в креативному освітньому соціумі». Учасниця конкурсу «Мрії про Україну: дитячий погляд» до 25-ї річниці Незалежності України.

Кононенко Марія – учениця 8-Б класу. Активна учасниця поетичного майдану «Великобагачанщина: шлях крізь століття». Переможець районного та призер обласного конкурсу «Посміхнемось щиро Вишні» у номінації «Вишневі усмішки». Переможець III районного конкурсу читців «Тарасовими шляхами», Шевченківських читань. III Всеукраїнська дитяча мистецька акція «Мій Шевченко», секція «Мій Шевченко», номінація «Відео», посіла III місце на всеукраїнському рівні. Переможець фестивалю «Свій

Лілія Кучер.

Марія Кононенко.

Літературно-мистецькі студії

шлях до успіху з Багачки починаю». Переможець XVII Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика (районний етап). Лауреат конкурсу-захисту наукових робіт МАН відділення літературознавства, фольклористики та мистецтвознавства, секція «Українська література», тема «Сміх для добра й любові: творчість Олександра Івановича Ковіньки». II Всеукраїнський (XIII Всеукраїнський) конкурс учнівської та студентської творчості імені Марії Фішер-Слиж «Змагаймося за нове життя!», присвяченого Лесі Українці, – в номінації «Декламація» нагороджена Дипломом III ступеня. Виконавиця жіночих головних ролей театрального колективу «V.I.P. Багачка». У конкурсі «Поетична зірка» у номінації «Авторський твір» отримала гран-прі. Ведуча майданчика

«Звучи, мелодіє ясна!» обласного свята кобзарського мистецтва «Взяв би я бандуру». Учасниця фестивалю гумористів «Сміємося разом з Гоголем» на Національному Сорочинському ярмарку, нагороджена дипломом. На конкурсі читців-гумористів на «Святі веселої мудрості», присвяченому 190-річчю від дня народження Леоніда Івановича Глібова, виборола II місце. VI обласний літературний конкурс «Відлуння заповітів земляків», присвячений 150-річчю з дня народження Миколи Андрійовича Дмитрієва, – у номінації «Дослідницька робота» представила роботу «Микола Дмитрієв у культурно-мистецькому контексті Великобагачанщини кінця XIX – початку XX століття», посіла III місце. На VI обласну науково-практичну конференцію «Пізнання історичної ми-

Владислава Сень.

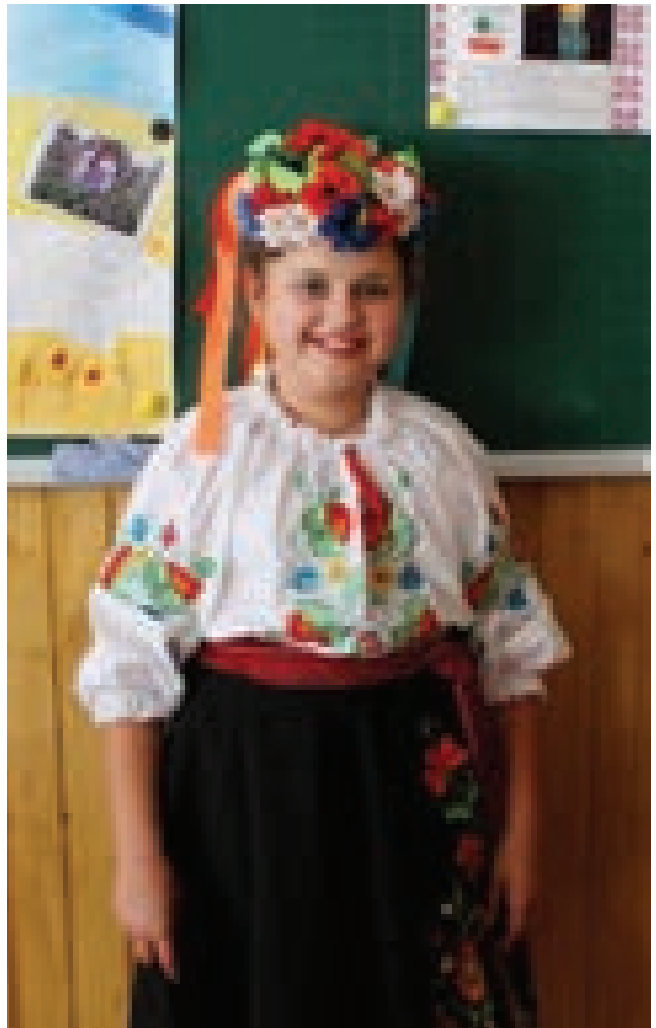
Маргарита Пелипенко.

нувшини в іменах – підґрунтя освіти нації» представила дослідження «Молитва Олександри Псьол за Тараса Шевченка».

Сень Владислава, учениця 8-Б класу. Активна учасниця поетичного майдану «Великобагачанщина: шлях крізь століття». Переможець районного конкурсу «Посміхнемось щиро Вишні» у номінації «Власні усмішки». Переможець XVI Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика, VI та VII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської молоді імені Т.Шевченка (районний етап). Переможець III районного конкурсу читців «Тарасовими шляхами», твір про Т.Г.Шевченка, та «Найкращий читач України-2016, -2017». Лауреат конкурсу захисту наукових робіт МАН відділення літературознавства, фольклористики та мистецтвознавства, секція «Українська література», тема «Фольклористи Полтавщини (на матеріалі діяльності М. Номиса та В. Милорадовича)». III місце на VIII обласному конкурсі «Авторська збірка поезій школяра».

Пелипенко Маргарита, учениця 8-В класу. Активна учасниця поетичного майдану «Великобагачанщина: шлях крізь століття», майданчика майстрів декоративно-прикладного мистецтва, художньої самодіяльності, театрального колективу. Старанно навчається, адже в майбутньому мріє лікувати людей.

Чишко Софія, учениця 8-В класу. Активна учасниця художньої самодіяльності, театрального колективу, конкурсу «Мрії про Україну: дитячий погляд» до 25-ї річниці Незалежності України. Привітна, розумна, творча, у вільний час займається хореографією, її поста-

Софія Чишко.

новки виконуються на шкільних та районних святах. Учасниця хореографічного колективу «Веселка». З п'яти років член кінноспортивного клубу «Замкова гора», м.Лубни. Учениця місцевої дитячої музичної школи імені Ф.Д. Кушнерика з класу бандури.

Літературна студія «Зорепад» відкрита до співпраці та спілкування. Творчості, натхнення, миру усім нам!

Каленіченко Інна Миколаївна,
учитель української мови
та літератури вищої
кваліфікаційної категорії,
учитель-методист,
керівник студії.

ПОВЕРТАЙСЯ ЖИВИМ

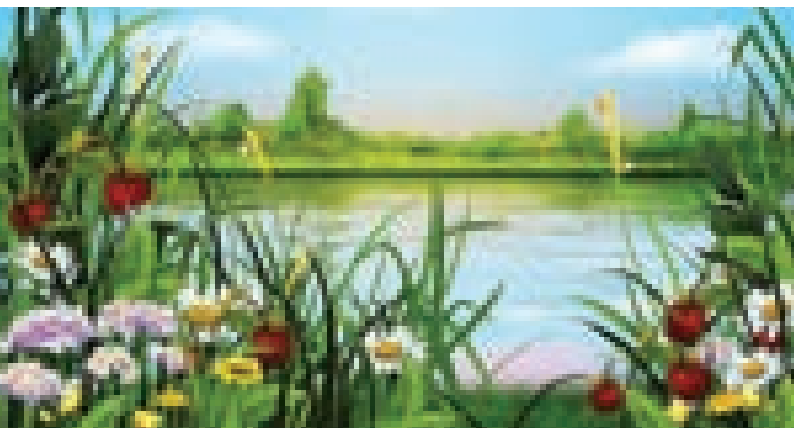
Я напишу цього маленького листа
Тобі, величний воїн України.
Горять на сході села і міста,
А ти стоїш на захисті країни.
Мое життя іде за кроком крок,
Слухаюся маму, поважаю тата,
А нещодавно в школі був урок —
Тобі, солдате, лист намалювати.
Я довго думала, про що тобі сказати,
Які слова підтримки написати?!
У мирній країні не повинні воювати,
Та кожен день стоять на смерть солдати.
Про Вас щодня показують кіно,
Моя матуся сльози витирає
І шепче ту молитву,
Що давно нашу сім'ю оберігає.
Ти повертайся додому, мій солдате!
На тебе мала донечка чекає.
Живим вернися, мій солдате!
Свого Героя Україна зустрічає!

Марія Кононенко.

ВЕСНА

Заглядає сонечко у моє віконечко,
До весни і сонечка рученьки несучи.
Підбіжу до мами, підбіжу до тата,
Поцілую ніжно — я їх так люблю!
День новий зустріну в радості і в мирі.
Кожному бажаю щастя і добра!
Щоб моя родина, щоб моя країна
У мирі і єднанні увесь вік цвіла!

Марія Кононенко.

***

Чи бували ви в моєму рідному краю?
Чи чули ви про Багачанщину Велику мою?
Приїздіть! На пагорбі вас козак привітає,
Відчуєте відразу, як дух козацький тут витає.

Звитяга й героїзм панують тут повсюди,
Зустрінуть тут вас працьовиті, добрі люди.
Тут жив Кушнерик Федір — славний наш кобзар,
Співати під бандуру мав він Божий дар.

Ми слів подяки кажемо йому багато,
Бо тепер у нас звучить кобзарське свято.

А який величний дуб у нас шумить!
Він ніколи не схилився, ні на мить.
Хоч бурі й грози над ним бували,
Та його й досі не зламали.

А кришталева течія на Пслі!
Радіють їй старенькі і малі.
А які чудові в нас ліси!
Не бачили ви зроду такої краси!

Якщо ви завітали вже сюди,
Попийте в санаторії цілющої води!
Люблю свою маленьку Батьківщину —
України рідної перлину.

Маргарита Пелипенко.

***

В житті помилка — не біда.
І, як води в криниці мілко,
Життя пройде. І не згада
Твоя душа твою помилку.
Якщо ти виправиш її,
І все це буде нелукаво,
Тоді ти скажеш і мені,
Що світ — мереживо яскраве.

Лілія Кучер.

***

В ній правда — не істина лукава.
Від сліз вогкішає земля.
Та з холодом горить у серці лава
Й палають в небі крила журавля.
Сумні й розкуті, дивні його крила.
Можливо, ви від болю кричите?
Але душа, напевно, полюбила.
Від цього болю ви не втечете.
Ми далі шлях долаємо самі,
Крізь заздрощі й лукаві очі друга.
Як важко жити на оцій землі,
Коли у тебе подруга — це туга.
Лілія Кучер.

МОЯ ВЕСНА

Прилетить моя весна,
Шепотіти буде вірші.
В неї доленька ясна,
А мені й не треба більше.
Ти не вмієш сумувати,
Моя доля — вся в тобі.
Буду й далі я писати,
Сидячи в своїй журбі.
Буду згадувать твій погляд
І дивитись у вікно.
Будеш ти зі мною поряд,
Як у снах колись було.
Вірю, ти до мене прийдеш,
І не в снах, а наяву.
Просто ти — моя весна.
І тобою я живу.
Лілія Кучер.

***

Заплаче серце, і душа
Колись прокинеться бентежно.
Моя натура — непроста,
Моя душа — це незалежність.
Коли прокинеться весь світ
І буде жити в мертвій тиші,
Лунати буде заповіт,
І оживатимуть всі вірші.
Лілія Кучер.

***

Село... Тихе та безкрає,
Ніжне та сумне...
Ти між пеклом чи між раєм?
Не тривож мене.
Не тривож ти мою душу
І не край чужих сердець.
Від думок страждати мушу,
Та сама собі взірець.
Лілія Кучер.

***

Пожовклі стали сторінки,
І листя падає несміло.
Колись було все навпаки,
Тепер неначе все згоріло.
Минають тихо дні та ночі,
Спадає полум'я в огні.
Нічого я тепер не хочу,
Лиш сумно інколи мені.
Ця осінь швидко промайне.
Вона тебе не зачекає.
Вона, як ніч, ураз мине.
Але та осінь душу має.
Лілія Кучер.

А ЩО СЛОВА В ТВОЇМ ЖИТТІ?

А що слова в твоїм житті?
Слова, що гріють твою душу...
Слова! Та ви ж такі прості,
Що тільки вами жити мушу.
А потім хтось шепнув мені:
Мовчи... Їх більше не почувеш.
Немає слів... На цій землі
Ти в пустоті одній пануєш.
Мовчать і серце, і душа,
Бентежно очі промовляють.
Нема тебе. Ти відійшла.
Слова тебе не зачіпають.
Зів'яла квітка навесні
І білим цвітом опадала.
Чому приснився ти мені,
Словами квітка не сказала.

Лілія Кучер.

***

Ну от і все. Настала мить.
І духу мов не вистачає.
Душа тепер вже не болить.
Вже все одно. Я відлітаю.

Лілія Кучер.

***

Погасла остання мить.
Згоріла тоненька нитка.
Мені уже не болить.
І плачу тепер я рідко.

Лілія Кучер.

***

Ти просто на зорі зі мною дивись.
Не бійся сказати: «Стрибаймо униз!
Ще трішки. Хвилинка. Зі мною давай!
Десь там унизу і ховається рай».
Вже більше не буду триматись землі.
Ми будем щасливі, як діти малі.
Я буду з тобою. Ти — мрія моя!
Ця мрія, напевно, як друге ім'я.

Лілія Кучер.

***

Україно моя, ти єдина!
Україно моя, ти одна!
Ти розквітла в піснях солов'їно,
Україно моя чарівна!
Ти пройшла через голод і війни,
Ти найкраща країна з усіх.
Ти у цвіті верби і калини,
Берегти тебе будем повік.
Та чому ж свої віти весняні
Постелила обабіч землі?
На тих вітах листки всі багряні,
Та чому ж вони не золоті?

І чому помирають солдати
За свій любий батьківський край?
Хай земля завжди буде їм пухом
І полинуть вони у рай!
Україно, матінко мила,
Мажеш рани гіркими слізьми
Хлопчакам, що в бою були вбиті,
Жертвам буйної, злої війни...
Линув постріл, линув другий,
Розрахуйсь на перший, другий...
У шеренгу миттю стали
Молоді стрункі солдати
І накази командира
Виконували без упину.
— Зараз всі ідем на фронт,
Перші — на авіаційний порт,
Другі також не баріться,
Всі до рук візьміть рушниці.
— Рядовий Климко на місці?
— Так, — викрикує той різко.
— Перші номери з тобою,
Другі підете зі мною.
Розійшлися хто куди
Молоденькі вояки.
Так минали дні весняні...
Всі зазнали там біди.
Не було у війни пощади,
Треба далі нам іти.
Скільки жертв за весь цей час!
Хлопці йдуть в черговий раз,
Йдуть на захист Батьківщини,
Не пускати ворожі сили.
Тут вгорі замерехтів
Прапор білий, наче сніг...
Останній постріл промайнув,
Запеклий бій давно минув.
І хоч солдатів вернулося менше,
Та Україні не стало легше.
Їй двадцять п'ятий рік минає,
Ніхто й ніколи не здолає
Нашу квітучу і єдину,
Рідну неньку Україну!

Софія Чушко.

МІЙ РІДНИЙ КРАЙ

Мій рідний край! Які тут краєвиди!
Я все оце по-справжньому люблю!
І річку Псел, серпанком оповиту.
Багачка, мов та квіточка в гаю.

На вулиці каштани зацвітають,
А в серці рідна пісенька луна!
Козацьке свято всіх нас зігріває.
Ним славна наша рідна сторона.

Священне місце — пам'ятник кобзарський:
Кобзар Кушнерик щиро всіх віта.
Він у піснях своїх зберіг наш дух козацький,
Хоч була доля в нього не проста.

Немає місця краще, ніж Багачка.
Люблю її, бо я її козачка.

Владислава Сень.

ШКІЛЬНА НАУКА

У класі тихо — продзвенів дзвінок,
І вже зайшов учитель на урок.
Журнал швиденько відкриває —
Домашнє завдання питає.

Та Олексій його не знає
І тому так відповідає:
«Ох, математика й наука!
За що терпіть такі нам муки?»

Я б вдома у теплі сидів
Під одіялом і сопів.
Навіщо нам оці знання?
Не скористаюсь ними я».

«А ти подумай, — каже вчитель, —
Що у житті будеш робити?
Для того, щоб десь працювати,
Певні знання потрібно мати».

Прийшов додому Олексій
Такий задуманий, сумний.
Під вечір повернувся з роботи тато,
Приніс якраз свою зарплату.

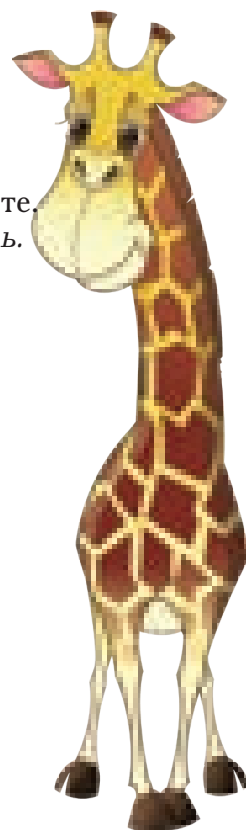
І тут наш учень враз прозрів
І висновок такий зробив:
«Знання математичні треба мати,
Щоби зарплату рахувати!»

Владислава Сень.

ЧАПЛЯ І ЖИРАФА

Чапля швидко чеберяє,
А жирафа щось шукає.
Чапля знати захотіла,
До жирафи підлетіла.
— Що шукаєш ти, сусідко?
Бачу тут тебе я рідко.
— Шарфика собі шукаю,
Та чи є він тут, не знаю.
— Та їх повно продають,
І для тебе тут знайдуть.
— Всіх я вже перепитала,
Всі мені відповідають:
«Такі шарфи не бувають».
— Я його візьмусь знайти,
Довжину скажи лиш ти.
— Шарфик десятиметровий,
Кольоровий, теплий, новий.
Щоб шию мою обмотати,
Потрібно шарфик такий мати.
Шарфа пішла чапля шукати,
В крамницях усіх вибирати.
Не знайшла нічого знову,
Та пішла на хитрість нову:
Три шарфи чапля купила,
Вправно всі докупи зшила.
Десять метрів — шарф чудовий,
Дуже теплий, кольоровий.
Жирафі чапля віддала,
Грошей у неї не взяла.
Так і ви, панове,
Товаришів виручайте,
За добро добром відповідайте.

Владислава Сень.

ХУХА-МОХОВИНКА

Хуха, хуха, Моховинка,
Вона з виду, мов пушинка,
Вона колір має різний —
Це в залежності від місця.
Вона крихітка маленька,
Щедра, мила, веселенька,
Має безліч перешкод,
Вдач і бід, невдач, пригод.
Вона має тепле хутро,
Не боїться зиму люту.
Піде в гай — то зелененька,
Ввійде в річку — там синенька.
Безліч має барв вона,
Але головне — душа.
Таке враження — в душі
В неї квіти запашні.
Ця істота загадкова —
Незвичайна і казкова.
Її діти поважають,
Та про неї всі читають!

Софія Чижко.

СТРІЧАЙТЕ ВЕСНУ

Настала тендітна і тепла весна,
На крилах нам щастя приносить вона.
Над лісом летить ключ журавлів,
Вони повертають до рідних країв.

Прокинулись звірі від зимового сну.
Співайте веснянку! Стрічайте весну!
В душі моїй вогник весняний тремтить.
І пісня прекрасна про це сповістить.

Ця пісня про шепіт, про шепіт полів.
Ця пісня про стогін, про стогін лісів.
Для мами підсніжники ось-ось зацвітуть.
Волю назавжди зостатися тут.

У рідному краї стрічатю весну,
Її з нетерпінням завжди я жду.

Владислава Сень.

***

Сходить сонце над рікою,
Промінням землю зігрива.
Сидить кобзар під вербою
Та про життя пісні співа.

Кобзар величний, наш Шевченко,
Про Україну теж писав,
Про край наш рідний, безталанний
У своїх віршах вболівав.

Він не здавався й не зламався,
Бо силу волі й духу мав.
Хоча й закований в кайдани,
Він про Україну писав.

Тож ми повинні мати віру,
Що буде краще в нас життя!
Любить повинні Україну,
Творити власне майбуття!

Софія Чижко.

ВЕЛИКОБАГАЧАНСЬКИЙ КРАСЕНЬ-ДУБ

Дуб могутній, величавий,
І Багачку він прославив!
Бо стоїть і не вмирає,
Блискавка не розламає.
Він, як той могутній цар,
Над деревами владар.
Красень наш зеленоокій
Має понад шістсот років.
Стоїть, не ворухнеться він
І не боїться клятих війн!
Від вітру не хитається,
З негодою змагається.
Ми про дуб не забуваєм,
Бо історію вивчаєм!

Софія Чижко.

III ОБЛАСНИЙ КОНКУРС ВІДЕОРОЛІКІВ, ПРЕЗЕНТАЦІЙ ТА БУКТРЕЙЛЕРІВ

21 листопада 2017 року в Полтавському обласному центрі естетичного виховання учнівської молоді відбувся III обласний конкурс відеороликів, презентацій та буктрейлерів серед літературно обдарованих дітей із позашкільних та загальноосвітніх навчальних закладів. Конкурс проводиться щорічно з метою виявлення і підтримки талановитих дітей та молоді, розвитку їхньої обдарованості, обміну досвідом, поглиблення майбутніх професійних контактів, розвитку медіа-освіти, виховання любові до рідного слова.

Юні поети і письменники презентували свої відеороботи у номінаціях: «Відеоролики і презентації на власні поетичні та прозові твори» та «Буктрейлер».

Цьогоріч конкурсантами стали представники 16 районів (Гребінківський, Козельщинський, Карлівський, Кременчуцький, Машівський, Миргородський, Решетилівський, Семенівський, Хорольський, Оржицький, Кобеляцький, Гадяцький, Лохвицький, Великобагачанський, Шишацький, Зіньківський) та міст Полтава, Зіньків, Горішні Плавні, Лубни.

Пропонуємо ознайомитися з поетичними та прозовими роботами переможців, відеоролики та буктрейлери на які можна переглянути на сайті нашого Центру.

Людмила Олексієнко,
методист Полтавського обласного центру
естетичного виховання учнівської молоді.

I номінація «Відеоролики, презентації на власні поетичні та прозові твори».

Вікова категорія – 13–15 років.

Диплом I ступеня

Юлія Остряньська (14 років) – учениця Кулажинської загальноосвітньої школи I–III ступенів Гребінківської районної ради.

ВІДТІНКИ МОЄЇ ОСЕНІ

Чи бачили ви, як приходить осінь?

Поталанило її вгледіти й мені:

Вона являється в ошатному вбранні,

Ця пані мовчазна золотокоса.

Вона — владарка мряки і туману,

Вона — імператриця ностальгії,

Вона — востаннє склеєні надії

На першу осінь без розчарувань й обману.

Вдивляюсь я у кожен жовтий лист,

В трояндовий відтінок горобини,

І час летить. Не так повільно,

Як це було дитиною колись.

І вже не так шепоче листя кленів,

І небо не таке прозоро-ясне,

І кольорова гама золота, а не зелена —

Цим осінь незбагненна і прекрасна.

Я загорнуся в ковдру полум'яну,

Розшиту сріблом бабиного літа.

У невагомості танцює листя з вітром,

Граційним вальсом впавши під ногами.

Дипломи II ступеня

Владислава Сень (13 років) – вихованка літературної студії «Зорепад» Великобагачанської загальноосвітньої школи I–III ступенів Великобагачанської районної ради.

СЕНС ЖИТТЯ

Снують, снують життєву павутину
Величні музи на землі й вгорі.
Історія своя у кожної людини,
Подібна чимось до небесної зорі.

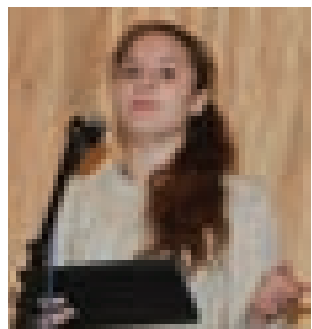
Життя, життя. Тут мислить можна вічно,
Бо це поняття дуже непросте.
Ми розуміти його суть приречені одвічно.
В таких поривах кожен з нас росте.

Ми розправляємо своєї долі крила,
Щоб у незвідане майбутнє полетіть:
Людина кожна щоб свій світ відкрила,
Щоб яскравішою була наступна мить.

Ми в праві вирішити, кого любити,
Кому підтримку власну надавати.
Сучасні люди так повинні жити,
Щоб щастя не прийшлося імітувати.

Життя-буття — це наша власна книжка,
А кожна мить у ньому — її слово.
Та невідома нашого життя доріжка,
І кожен раз ми відкриваємо сторінку нову.

Таких сторінок кожен має свою кількість.
Закрив останню — і закінчилась дорога.
Своє життя достойно проживає більшість...
А потім їх душа летить до Бога.

Софія Сидоренко (15 років) – вихованка гуртка «Культура мови та спілкування» Оржицького будинку дитячої та юнацької творчості.

ЛЕТИ!

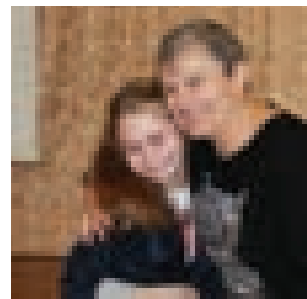
Вони казали: «Ти не зможеш!» —
Ти ж сліпо вірила словам.
«Тобі уже не допоможеш!» —
А в тебе серце ожива.
Назавжди ти одна-єдина
Витаєш в мріях, все одна...
На мрії є ще година,
Хоч сни ти випала до дна.
Сама іди, живи сама,
Змінить життя вони не в силах,
Лиш закричи, що ти жива,

Й лети у небо ти на крилах.
Своя душа, свої думки...
Змінить тебе ніхто не зможе,
Лети туди, де навіки
Лиш твоє серце допоможе.
І ти змогла!
Одна-єдина,
Одна серед усіх пташок
Ти вибрала на колір крила
Відтінку синього зірок.
Й літаєш зараз поміж хмар,
І там тебе ніхто не бачить.

Живеш спокійно між примар.
Земля тобі оце пробачить?
Сьогодні ти змогла сама
Дізнатись таємницю мрії:
Що політати можна в снах

Й щоб жити, мають бути крила.
І на землі, й поміж зірок —
Свою стежину скрізь шукаєш...
Посмі! Зроби рішучий крок —
Життєву істину пізнаєш!

Каріна Бибченко (14 років) – вихованка літературної студії «Душі криниця» Шишаківської загальноосвітньої школи І–ІІІ ступенів Хорольського району.

ПОЛЬОВА ЦАРІВНА

Сонце розсипалось золотом по пшеничному полю. Легкий літній вітерець заблукав у стиглому колосі. Він пестив його та милував, як пестить молода мати своє маля. В небі жайвір задзвенів піснею.

Незаймана краса полонить душу. Здається, саме тут минуле зустрічається з теперішнім, легенда з правдою. Минуле манить, чарує, дивує.

Тут уява малює незвичні картини. Тут живе польова царівна, заворожує своєю красою молодих хлопців.

Та бачать її не всі, а ті, хто вміє мріяти, дивуватись, вірити.

Це польова красуня оберігала збіжжя та дарувала щедрі врожаї. Допомогала нашим пращурам.

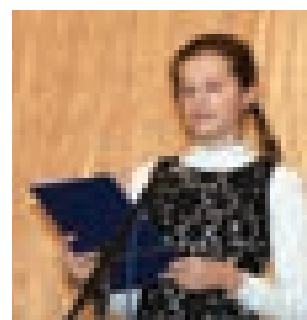
Тільки в наш час з'являється вона дуже рідко.

Зупиніться, прислухайтеся, може, це її голос лине солов'їною піснею. Може, її ніжна рука торкається густих трав. Може, це вона сниться весняними ночами юнакам, пробуджуючи перші почуття.

Зупиніться, придивіться, вона серед нас.

Дипломи ІІІ ступеня

Вероніка Ковальська (13 років) – вихованка літературного гуртка «Джерельце» Горішньоплавнівської загальноосвітньої школи І–ІІІ ступенів №1 Горішньоплавнівської міської ради.

ЩЕДРА ОСІНЬ

Осінь вбралась пишно, гарно,
Жовті коси заплела,
Сонечко іще яскраво
Нашу землю зігрива.

І малеча, і дорослі
Грають листям золотим,

Щедро всіх приймає осінь,
Зве гостинно у свій дім.

Вже на завтра вітер дуне,
Коси жовті розплете.
Небо стане вмить похмуре,
В моє місто дощ прийде.

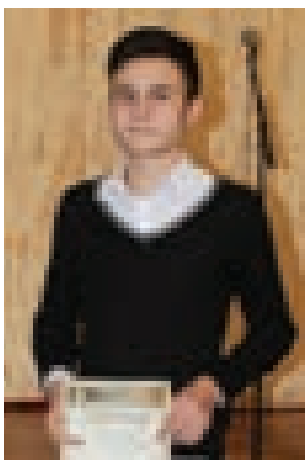
Марія Кононенко (13 років) – вихованка літературної студії «Зорепад» Великобагачанської загальноосвітньої школи І–ІІІ ступенів Великобагачанської районної ради.

МЕЛОДІЯ ОСЕНІ

У моєї осені багряно-жовті крила,
Сповиті у любові й красі.
Свою щасливу осінь я зустріла
Мелодією власної душі.

І я казала: «Осене, залишся!»
І я просила: «Осене, не йди!»
Моїм ти словом в пісні озовися,
Мелодією душу освяти!

І в осені моїй симфонія звучала,
Співали в ній акордів голоси.
І я щаслива в тій порі стояла
У світі неймовірної краси.

Тарас Кузема (15 років) – вихованець гуртка «Літературна творчість» Кобеляцького районного будинку дитячої та юнацької творчості імені Миколи Касьяна.

ОСІННІЙ ЕТЮД

Симфонія дощів
тривожна і сумна,
і Осінь у плащі
кудись іде одна.

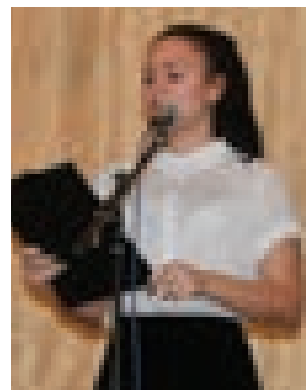
І сунуть хмари в ніч,
туман покрив усе...
Йде Вітрові навстріч,
Свою любов несе.

Багрянцю блиск в очах —
і зустрічі так рада!
А в нього на устах —
гірка гримаса зради...

Дощ... Крапля по щоді
Збігає, мов сльоза...
Пожовклий лист в руці,
а у душі — гроза!

I номінація «Відеоролики, презентації на власні поетичні та прозові твори».
Вікова категорія – 16–18 років.
Диплом I ступеня

Аліна Ніколайчук (16 років) – учениця Зінківської спеціалізованої школи I–III ступенів №2 Зінківської районної ради.

ТРИПТИХ «ОСІННІ РИМИ»

ПЕРЛИСТІ ХМАРИ

То чому хмари
Такі перлисті
В плащі із листя
Гуляють містом?

В калюжах — осінь,
Дощів намисто,
Перлисті хмари
Цілюють місто.

Перлисті хмари,
Перлисті пальці,
Краплина кави
У місті вранці.

Перлисті хмари
Танцюють містом,
Краплина кави
Між падолистом.

Шукаю перли,
Нижу намисто
В багряний ранок
В осіннім місті.

МЛИН

На грані дня, поміж п'янкх ожин
Повільно остигає сонне плесо,
І ловить сонце опустілий млин
В примарнім павутини перевеслі.

Ожини, небо, спалена стерня,
Десь заблукалі у тумані коні,
І млин бреде по світу навмання —
Метелик, що конає у долоні.

Злиняв на крилах золотавий пил.
На порох час перетирають жорна.
Він — атавізм серед нових мірил,
Що тужно виє, коли місяць вповні.

Його життя зболіло до сивин,
Колись — було, зітліло, не воскресло...
Під глум світил конає тихо млин
В примарнім павутини перевеслі.

ТРОЛЕЙБУС ДО ОСЕНІ

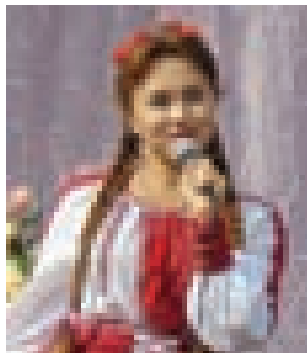
Сутінки сірі
Мокрим тролейбусом
В місто в'їжджають,
Липкі і непрохані.
Жовта реклама
До скла притулилася,
Сонячна цятка
Забутої осені.

Сіро і зимно
В душі і на вулиці,
Наче весна не настане ніколи.
Банка тролейбуса,
Люди-рибинки,
Музика в вухах,
І їздять по колу.

Сині гірлянди
Зміяться деревами,
Свято — колись.
Сірі сутінки — нині.
Тролейбус чекає,
А люди-рибинки
Збирають харчі
В глибині магазинів.

Дипломи II ступеня

Анастасія Іванішак (16 років) – вихованка гуртка «Літературна вітальня» Карлівського районного будинку дитячої та юнацької творчості.

ЩАСТЯ ЖИТИ

Живе моє місто, як сотні таких:
Вселюдський прогрес, розгублені люди,
Чимало у парі, а більш — одиноких,
Бредуть уроздріб чи гуртом усюди.

Подалі від натовпу, в тишу міську,
Від галасу, шуму, від впливу мутацій,
Що враз охопили сутність людську,
«Бо люди — то тінь», — говорив ще Гораций.

Столітні дуби нагадають про рід,
Чиї ми і звідки, чого в світ прийшли:
Горіти вогнем, залишивши слід,
Чи жевріти днями у сітях імлі?

Думки все летять у незвідані далі,
Та погляд річ раптом знайшов ту, що враз
Дитинства теплом огорнула вуалі.
Схиляюсь: із листя видніється пазл.

Беру у долоні солодкий цей спомин,
Хтось пазли розсипав з картини про щастя.
Тепер їх шукає, надії мов промінь,
Зібрати усі йому ледве чи вдасться.

Свої збережу я, складу з них картину,
Назву її «Щастя у тому, щоб жити!»
Роки, місяці, дні і кожну хвилину
Життя буду серцем я боготворити.

Катерина Калатура (16 років) – вихованка літературного гуртка «Джерельце» Великопавлівської спеціалізованої школи I–III ступенів Зіньківської районної ради.

ГОРИТЬ ЧОРНОБИЛЬ

Горить Чорнобиль — плаче Україна
В руїнах болю, горя і біди.
Горить життя природи і людини
І залишає спалені сліди.
Горить... А поруч діти і родини
Такі щасливі й радісні були...
Прокляття налягло на Україну,
І буйні весни в серці відгули.
А далі що? Що далі нас чекає?
Розправи, а чи милості поріг?
Але ж людина кожна, певно, знає,

Що все життя, то є не білий сніг.
А це життя у хмарі чорні сіло,
В людськiм каліцтві, в згорблених тілах,
І болем в тілі зморено скрипіло
Все те, що не жило в святих словах.
Горить Чорнобиль, мабуть, і донині,
Війна безкровна — тисячі смертей.
А що ж потрібно вдіяти людині,
Щоб залишити щастя для дітей?
І в чім вина? Хто винний при нагоді?
Чого ж і досі платимо життям?

Ні гроші, ні найвищі нагороди
Змінить не зможуть світле майбуття.
Горить Чорнобиль, й досі не згорає —
Зів'яле листя... Спалені мости...
І вільний вітер в сурми не заграє,
А на землі знов множаться хрести.
Болить Чорнобиль в серці українця,

Дипломи III ступеня

Вікторія Шевченко (16 років) – вихованка гуртка «Берегиня» Бодаквянського навчально-виховного комплексу «Загальноосвітня школа I–III ступенів – дошкільний навчальний заклад» Лохвицької районної ради.

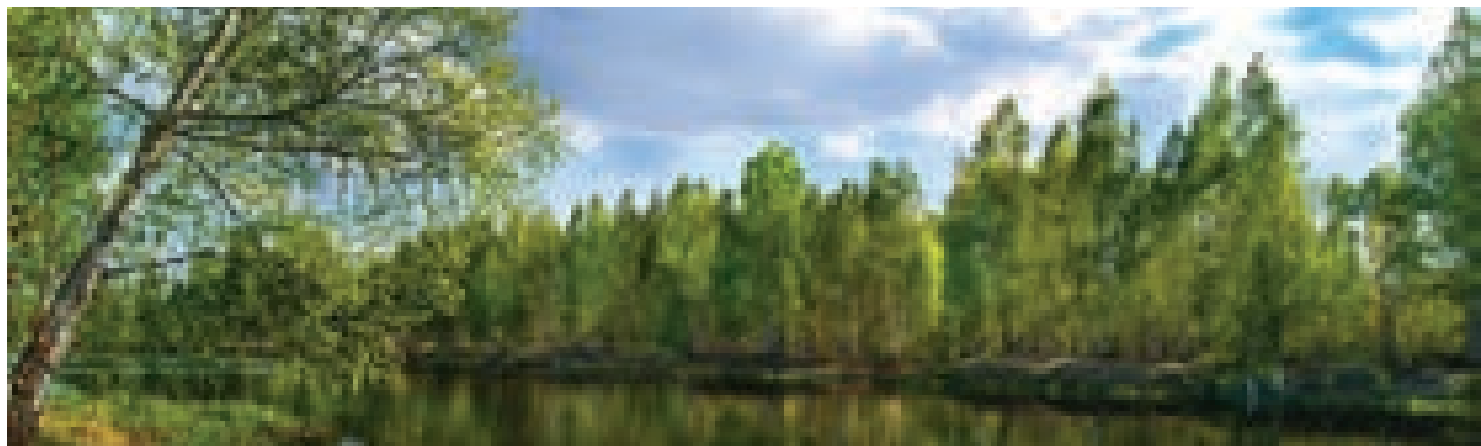
БОДАКВА МОЯ...

Світить сонце над Сулою,
І співають солов'ї,
А ми горді і щасливі,
що живемо в Бодакві.
На Вкраїні сіл багато,
і великих, і малих,
Та маленька Батьківщина
найдорожча за усі.

Ти, як мати, серце грієш
І рятуюєш від біди.
І куди я не поїду — знов вертаюся сюди.
Тут вдихну на повні груди,
із роси нап'юсь води,
Запах поля, запах жита
Манить знов і знов сюди.

Де дівчат ти кращих знайдеш,
як у нашій Бодакві?
А де хлопці є такі ще?
Тільки в нашому селі!
А де ліс такий і річка,
зорі роси п'ють з води?
Якщо ти хоч раз це бачив,
знов повернешся сюди!

Бодаква моя... Тут живем і ти, і я.
Село — пісня, село — сад, просто — свято.
Бодаква моя, рідна батьківська земля,
Я в твоє майбутнє вірю — Бодаква моя.

Ольга Базук (16 років) – вихованка літературного гуртка «Паросток» Малобакайської загальноосвітньої школи I–III ступенів Решетилівської районної ради.

МОЄ СЕЛО

Моє село – це батьківська колиска
З дитинства, де матуся пеленала.
Це запах м'яти, чебрецю, любистку.
Тут народилась, зріла, виростала.

Село моє – не тільки цвіт барвінку.
З роками вже не зникнуть ніде шрами.
Історії перегорнем сторінку:
Хоч нас ламали – воля завжди з нами.

Моє село – це яр, долина й поле,
В яких нескошена трава блукає,
Тихенька річка, небо неозоре,
Сестра-берізка, яка зранку зустрічає.

Душа села – це щирі, добрі люди,
Така велика та міцна родина.
Нехай достаток й мир в ній завжди буде.
Село моє – то серце України!

II номінація «Буктрейлер»

Диплом I ступеня

Зразковий художній колектив – гурток «Юний журналіст» Полтавського обласного центру естетичного виховання учнівської молоді.

Твори зі збірки «Абетка актуальності»

ДОБРЕ ДІЛО

Досить дужий дід Данило Дем'янович давним-давно думав добудувати дерев'яний дім. Десь два десятиріччя добрий дід Данило дбайливо доглядає дітей. Діти довіряють дідові, допомагають доводити до добра деякі діяння, добувають дрова. Дід дарує дітворі дріб'язкові дарунки, дерев'яні дудки, домашні делікатеси. Данило Дем'янович – друкар. Дружелюбний дідусь друкує детективи, драматургію, деякі документи. Дім діда Данила досить дірявий: дощ добре доруйнує дерев'яний дах, довжелезні двері догнивають. Діти домовились допомогти дідусю добудувати давній дім. Денис та Дмитро дібралися до діброви, добули деревини, дівчата допомогли донести дерев'яні дошки додому. Діти домайстрували двері, доробили дах, добре допомогли дідові.

Данило Дем'янович дуже довго дякував дітворі за добре діло.

Олеся Бредун.

ФІЛЬМ

Фільм Фросі фантастичний! У фільмі фехтувальник Федір фехтував з фахівцем з фехтування Феодосієм, і їх фотографували фотомайстри факультету фотографії. Фотографії фантастичні!

Фактично феєрія феєрверку була у фіналі. Фараон фантазував про фанеру, яку фарбували феодали. Фасувальники фруктів фанатили від фейхоа, де фламінго фіксував фальшиві фейхоа фальцифікам.

Фінал фільму Фросі фантастичний! Фрося, Федір, Феодосій, фотографи, фараон, феодал, фасувальники і фламінго фанатіють від фільму у феєричному фейлетоні.

Яна Воробйова.

Дипломи II ступеня

Анна Кулінич (17 років) – учениця Семенівського навчально-виховного комплексу №1 імені М. М. Хорунжого Семенівської селищної ради.

ВІРШІ ЗІ ЗБІРКИ «ТВІЙ ОБРАЗ У НІЖНІЙ ВЕСНІ»

Я, здається, захворіла, мамо!
Ні, це не ангіна і не грип.
Просто знову він вчинив так само,
І від плачу голос мій охрип.

Я, здається, захворіла, мамо!
Всі думки змішались воедино.
Він завжди для мене кращий самий,
І без нього я потроху гину.

Я, здається, захворіла, мамо!
І у мене, мабуть, аритмія.
Я скажу тобі доволі прямо:
Він і досі, мамо, моя мрія.

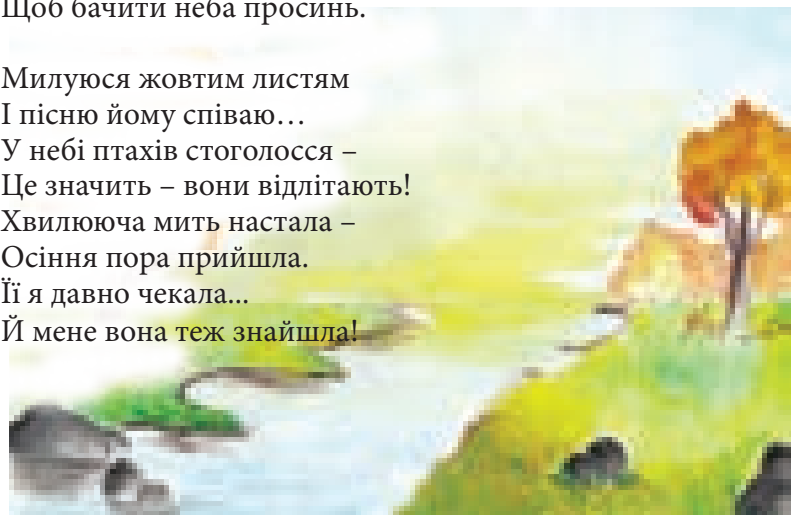
Я, здається, захворіла, мамо!
Кидає мене то в жар, то в холод...
Як мені його буває мало,
Як його не вистачає поряд!

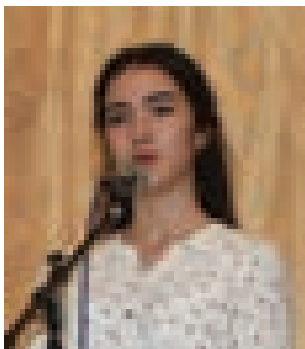
Я, здається, вже пропала, мамо!
Вкотре за цей довгий рік!
Він мене не любить ані грама...
Ну а я кохатиму весь вік...

***

Крізь склянку холодного чаю
Видніються промені сонця.
Чого ж я сама чекаю?
Кого виглядаю в віконце?
Згубившись в холодному ранку,
Відчувши душею осінь,
Скоріш відчиню фіранку,
Щоб бачити неба просинь.

Милуюся жовтим листям
І пісню йому співаю...
У небі птахів стоголося –
Це значить – вони відлітають!
Хвилююча мить настала –
Осіння пора прийшла.
Її я давно чекала...
Й мене вона теж знайшла!

Карина Орел (16 років) – вихованка поетичної студії «Світанок» загальноосвітньої школи І–ІІІ ступенів №2 Горішньоплавнівської міської ради.

ВІРШІ ЗІ ЗБІРКИ «ЦІННОСТІ»

ПЕРШЕ

Без тебе так було самотньо:
На серці смутку – тонни три.
Якщо не любиш мене зовсім,
То тільки пам'ять збережи...

Зізнайся чесно: любиш іншу?
А я... помилкою була...
Мої вуста шепочуть ніжно:
«Залишся, о любов моя...»

Без тебе жити як – не знаю,
З тобою бути поряд як?
Нехай же «нас» іще немає –
Та сподіваюсь серцем я...

ЛИСТ БРАТОВІ

Хай з тобою стрічаюсь нечасто,
На зв'язку не буваю щодня...
Та думок лиш про тебе багато,
Адже ти – половинка моя.

Скільки років рідня ми з тобою,
Я не думала навіть про це,
Та сумую без тебе, мій брате,
Хочу чути і бачить тебе.

Хай сльозинка стікає щокою,
То від радості і почуттів,
Що зустрілися знову з тобою:
Ти на крилах у сні прилетів.

Не цікавлять ляльки і машинки,
Ми з тобою дорослі уже.
І до ранку за чашкою кави
Розмовляєм про се і про те.

Так уважно, не стримано, палко
Обговорюєм плани свої...
Тільки знаю, що завтра до зброї
Знов на сході ставати тобі...

Я люблю тебе зараз і потім –
Так нестримно, як рідна сестра.
Хай тебе збереже моя віра
В перемогу над пеклом добра.

Напишу тобі лист я в дорогу,
Хай він гріє тебе у бою
І в годину лихую негоди
Захищає кровинку мою.

Щоб я солодко спала у ліжку,
Докладеш ти чимало зусиль.
Обнімаю за це тебе ніжно,
Твоя Роська, а ти мій Василь.

Просто знай: тебе я дочекаюсь,
І ми знову до ранку удвох
Побудуємо замки піщані,
Щоб забулися рани АТО...

Інна Снарська (Дідик) народилася у місті Полоцьку (Білорусь). Закінчила Новополоцький політехнічний інститут (будівельний факультет) та Полтавський державний педагогічний університет імені В.Г.Короленка (філологічний факультет). Живе у Полтаві. Працює редактором телебачення Філії ПАТ «НСТУ» «Полтавська регіональна дирекція «Лтава». Автор та режисер близько 300 телевізійних передач та документальних фільмів. Член Спілки білоруських письменників, Національних спілок письменників та журналістів України. Лауреат літературно-мистецьких премій: Івана Котляревського, Василя Симоненка, Панаса Мирного, Леоніда Бразова, обласної журналістської премії імені Г.Ф.Яценка, міжнародної літературної премії «Нашчадкі Скарыны» (Білорусь). Лауреат всеукраїнських та міжнародних фестивалів телерадіопрограм: «Калинові острови», «Мій рідний край», «Перемогли разом». Автор 7 поетичних збірок: «Пацеркі», «Пачакай, мая птушка...», «Лясная панна», «Кветка гарынь», «Дві землі – дві долі», «Вересові пісні зорі», «Ад сэрца да сэрца – дарога». Вірші Інна пише переважно рідною білоруською мовою, та є в її творчому доробку і україномовна лірика. Поезії перекладалися українською, польською, російською, румунською, англійською мовами. У різний час вірші друкувалися в обласній та всеукраїнській періодиці, виданнях Білорусі, літературному альманасі «Білорус» (США). Останнім часом Інна Снарська почала писати ще й малу прозу, оповідання для дітей і дорослих.

Два Івани

На стіні у великій кімнаті нашої хати недалеко від вікна висіла мандоліна. У неї були лаковані боки в коричневу смужечку, і коли у вікно дивилося сонце, мандоліна ніби оживала. Я чула музику, звуки заповнювали кімнату, навколо все ставало яскравішим, святковим. Мені так хотілося зняти мандоліну зі стіни, торкнутися її струн. Однак брати інструмент у руки міг тільки дідусь. Мені це суворо заборонялося.

Дідусь грати не вмів. Іноді він просто перебирав струни і думав про щось своє. Його погляд у цей час був направлений усередину. Він ніби дивився у глибокий колодязь без дна, де зірки не відбиваються. У такі хвилини по його щоках текли сльози. Мені так хотілося обняти дідуся, притулитися до його колючої щоки, але щось незрозуміле, таємне мене зупиняло. Я ніби завмирала на місці, дивилася на нього уважно, не відриваючись, але не могла підійти. Якимось внутрішнім не-

усвідомленим чуттям я розуміла, що він нині не тут і не зі мною...

Одного разу я все-таки не витримала, спитала, звідки у нас мандоліна і для чого вона з нічого робити висить на стіні. Це ж зрозуміло: якщо є мандоліна, значить має бути хтось, хто вміє на ній грати. У нашому домі такої людини не було. Дідусь не зразу відповів на моє запитання. Спочатку уважно подивився, ніби бачив мене уперше, наче роздумував, чи можна з шестирічною дівчинкою говорити про такі серйозні речі. А потім відповів питанням на питання:

– А ти вмієш берегти таємниці?

– Звичайно, вмію. Наприклад, я стільки всього про дядька Мишка знаю. Знаю, але нікому не скажу, хоч ріжете, хоч як би хто мене про це не просив. І про тебе також нікому не скажу. Обіцяю.

І тоді дідусь розповів мені таку історію... Коли почалася війна, він був уже старий. Тобто не зовсім старий, але для

того, щоб воювати, не підходив. Так йому сказали у військкоматі. Тоді дідусеві було 45 років. Міг би залишитися зі своєю сім'єю, поїхати в евакуацію, але він хотів бити фашистів і захищати рідну землю. Тому на фронт записався добровольцем. На війні він зустрів молодого хлопця, якого теж звали Іваном. Іван дідусеві у сини годився, двадцять років йому було. Хлопець був музикантом. Він тільки встиг закінчити музичне училище, як почалася війна. У військкоматі, коли дізналися, що Іван – музикант, дуже здрадили, сказали, що музика і на фронті знадобиться – бойовий дух піднімати. Якимось звикли уявляти музиканта з баяном чи скрипкою. Іван же грав на мандоліні. Але ж як грав! Такі концерти влаштовував: «Смуглянку», «Катюшу», Баха, Бетховена, будь-яку класику на замовлення міг зіграти. Справжній віртуоз!

Іван на фронті не тільки музикантом був. Основна його професія, як і у мого дідуся, – розвідник. За два роки дідусь до Івана прикипів душею. Страхував у бою, захищав як міг. Дідусь же Фінську війну пройшов, у нього був неабиякий військовий досвід. А Іван що? Йому б у філармонії виступати, а тут – війна. Не раз було друзям непереливки, і все нічого, жодна куля не брала. Іван-музикант навіть жартував інколи, що це мандоліна їх від куль захищає. Поки музика в серці звучить, нічого поганого з ними трапитися не може. Бо цей інструмент – оберіг. Іван на ньому з першого класу музичної школи грав.

Мама на день народження подарувала.

Того вечора Іванам не пощастило. Накочили на засідку. Відстрілювалися доки могли, відходячи в ліс, сподівалися на нього як на порятунок. Фашисти в ліс не пішли, партизанів боялися, тільки кинули вслід розвідникам кілька гранат. Товаришів поранило майже одночасно: Івана – в плече, а дідуся – сильніше, в ногу вище коліна. Дідусь від болю знепритомнів...

Що було далі, дідусеві розказали вже у медсанбаті, коли він прийшов до тями. Виявилось, що Іван тяг його, важкого дорослого чоловіка, на собі аж три кілометри. Сам, поранений, стікав кров'ю, а тяг. Майже всю ніч. Коли розвідників знайшли на досвітку наші, обидва Івани були без свідомості. Що не робили лікарі, хлопця так і не змогли врятувати. Втратив багато крові, не витримав страшної напруги. Скільки там того Івана – маленький, худенький... Дідусь вижив, хоч і залишився без ноги.

Додому дідусь Іван повернувся на милицях, з мандоліною за спиною. Після лікування у госпіталі йому вдалося знайти інструмент, який належав його фронтівому другові. Свого старшого сина дідусь назвав Іваном. А мандоліна знайшла постійну прописку в нашій хаті. Шкода, що грати на ній так ніхто і не навчився.

Інна Снарська (Дідик).

З білоруської мови переклала Алла Тарасевич.

Олівці

У дитинстві мені дуже подобалося малювати. Приваблював навіть не стільки сам процес малювання, скільки запах олівців. Вони пахли весняним вітром, травою, кульбабами, осіннім опалим листям, першим снігом. Кожен колір мав свій запах. Тому я з легкістю могла вибрати потрібний олівець навіть із закритими очима. Це була гра, про яку не знали дорослі. Найбільше мені подобалося малювати запахи. Мама і тато відвідували мене в селі на вихідні, а коли збирали-

ся повертатися у місто, питали, що ж мені привезти наступного разу. Я не задумуючись відповідала:

– Звичайно ж, олівці!

Батьків кожного разу дивувала така моя відповідь, адже олівців у мене було дуже-дуже багато. Вони лежали на столі, під столом, на книжкових полицях, під ліжком і на ліжкові, на всіх підвіконнях. Яскраві олівці створювали веселий, святковий настрій. Іноді я перекладала кольори залежно від погоди і часу дня.

«Сьогодні дощ, – думала я, – тому потрібно додати більше синього». Схід і захід передавало різне поєднання кольорів. А сонячний настрій відповідав червоним і помаранчевим олівцям. Іноді мені хотілося відчутти весну посеред зими. Тоді я діставала із коробок зелені й білі олівці, а потім складала з них візерунки, які чимось нагадували сніжинки.

Тільки дядько Мишко розумів мене. Він не дивувався, не ставив безглузких запитань. Просто без зайвих слів привозив мені нові олівці. Знав, що це для мене найкращий подарунок. Навіть апельсини не витримували конкуренції з олівцями. Одного разу дядя Миша привіз із Москви, де він навчався у Нафтовому інституті, набір із 24 олівців. Коробка була дивною, двоповерховою. Там були кольори, яких у мене раніше не було, – бузковий, ліловий, смарагдовий, персиковий. Я так раділа подарункові, що спочатку навіть не малювала цими олівцями. Просто брала коробку, відкривала, висувала яруси-поверхи і милувалася. Потім діставала кожен олівець по черзі й нюхала. Запамятовувала нові кольори на запах.

Альбомів для малювання у мене також було багато. Але малювати в них було якось нудно. Все дуже просто – відкривай і малюй, ніякої фантазії. Інша справа – за диваном на шпалерах. По-перше, там можна було прекрасно сховатися. Наприклад, від бабусі. Ось вона заходить і каже:

– А де ж моя помічниця? Іннуся, іди двір підмітати, та й город заріс травною, полоти потрібно.

А мене ніби і немає ніде, ніби я й не чую. Але не можна, щоб творчий процес перервався на якісь там грядки. Хіба можна порівняти ці справи?!

Звичайно, шпалери за диваном, на яких можна було малювати, швидко закінчувалися. І тоді я переходила на іншу затишну місцинку – за піч, під стіл чи під ліжко. Де було темнувато, світила ліхтариком, який так зненацька зник у дядька Мишка. Вибач, дядю, тоді я ще не знала слова «вкрасти», просто взяла покористуватися. Мені ж ліхтарик потрібніший, ніж тобі. Коли я обмалювала всі можливі й неможливі свої укриття, справа дійшла й до альбомів. Я виривала з них аркуші, склеювала з чотирьох один великий. 24-й формат, так би я сказала зараз. Цей великий аркуш я умудрялася наклеювати на шпалери за диваном, а потім малювала своїми улюбленими кольоровими олівцями. Дивно, що не збереглися оці мої малюнки. Коли я малювала запахи, що тоді зображувала, вже не пам'ятаю. Залишилося тільки відчуття радості від першої творчості, натхнення, яке здатне змінити світ. Я розфарбовувала світ навколо запахами, таємницею.

До речі, бажання малювати передалося і моєму сину Владу. У п'ятирічному віці він також клеїв 24-й формат із чотирьох менших аркушів. Ніхто його цього не вчив, не підказував. Він малював пустелю, захід сонця, кактуси, пальми, якісь сині гори. Все це він побачив уже дванадцятирічним, коли вперше відвідав Єгипет. Щоправда, тоді він уже не малював. У школі Владу пояснили, як потрібно малювати правильно. І бажання творити, втілювати свою фантазію поступово зникло. Але його дитячі малюнки залишилися. Кращі з них і до цього часу висять у мене на стіні біля робочого столу. Коли у мене ліричний настрій, я дивлюся на ці малюнки. Згадую дитинство сина, своє дитинство і такий рідний запах олівців.

Інна Снарська (Дідик).

З білоруської мови переклала Алла Тарасевич.

«БАРАНЕЦЬ»

Гру можна проводити на спортивному майданчику або в залі. Обирається «баранець». Решта – його «хвостики». Баранець тримає скакалку або лозинку. Учасники гри утворюють ланцюжок, у якому першим стоїть «баранець».

За сигналом «хвостики» починають бігти за «баранцем», а той намагається доторкнутися лозинкою (скакалкою) до останнього в ланцюжку гравця. Для цього «баранець» то прискорює, то сповільнює біг, повертається то праворуч, то ліворуч або й зовсім зупиняється.

«Хвостики» намагаються не «відриватися» від свого ведучого й стараються уникнути його дотику. Той, до кого «баранець» доторкнувся або хто «відірвався» від ланцюжка, вибуває з гри. Перемагає той, хто найдовше протримався «хвостиком». Потім він стає «баранцем».

«БЕЗПРИТУЛЬНИЙ ЗАЄЦЬ»

Гравці, крім двох, стають парами у коло (обличчям один до одного), взявшись за руки. Один із гравців – «заєць», інший – «вовк». «Заєць», який тікає від «вовка», ховається всередину пари. Той, до кого «заєць» став спиною, стає «безпритульним зайцем». Якщо «вовкові» вдається наздогнати «зайця», вони міняються ролями.

«БІЙ ПІВНІВ»

На землі (підлозі) креслять коло діаметром 2 метри. Гравців ділять на дві команди, і вони стають у дві шеренги біля кола – одна навпроти одної. Капітани посилають по одному гравцю зі своїх команд у коло. Кожен із цих гравців стає на одну ногу (другу піднімає), руки кладе за спину. За сигналом «півні» починають виштовхувати плечем і тулубом один одного з кола, причому намагаються не оступитись. Кому це вдається, стає переможцем і виграє одне очко для своєї команди. Гра триває доти, поки всі не побувають у ролі півнів. Виграє команда, гравці якої більше разів були переможцями.

Якщо учасник, який перебуває в колі, стає на обидві ноги, його вважають переможеним. Якщо ж під час виштовхування обидва гравці вийдуть з кола, перемога нікому не присуджується, а на їхнє місце стає наступна пара. Під час поединку не дозволяється забирати руку з-за спини.

Цю гру можна проводити й без розподілу на команди. Гравці за бажанням виходять всередину кола на змагання. Переможець залишається, а проти нього виходить новий гравець, який бажає помірятися силою.

Потрібно стежити за правилами гри. Гравцям забороняється виштовхувати один одного руками.

Гра сприяє розвитку сил, спритності, кмітливості, здатності до самооцінки, вміння оцінювати сили товаришів, а також вчить наполегливості у досягненні мети.

УВАГА КОНКУРС!

Літературна криничка для дітей – журнал «Діє-Слово» оголошує конкурс на кращий твір від наших читачів. Кращі поетичні та прозові твори, гуморески, казки, фантастичні оповідання, будуть опубліковані у наступному номері. Авторів трьох кращих робіт очікує приз – книги з бібліотеки видавництва «Полтавський літератор» з автографами полтавських авторів. Надсилайте свої роботи на електронну адресу die-slovo@ukr.net та чекайте виходу наступного номеру!

Видавництво «Полтавський літератор»
36014, м. Полтава, вул. Пушкіна, 115, оф. 7,
тел./факс (0532) 56-29-83, тел. (0532) 56-29-58
www.vpliterator.com.ua e-mail: vpl2017@ukr.net